

دنوراني قاعدې تجويدې نوټ

سید احمد (زهین)

Ketabton.com

دنوراني قاعدې تجويدې نوټ

سید احمد (زهین)

1/10/13

تجویدې نوټ

Helmar

S-A-Z

1/10/13

دنوراني قاعدي تجويدي نوٲ

ترتيب كوونكي اوليكوونكي: سيد احمد (ذهين)
كال: ٢٠٢١ ١ ١٣٩٩

دکتاب پيژندنه

دکتاب نوم	:	دنوراني قاعدي تجويدي نوبت
مرتب	:	سيداحمد(ذهين)
کمپوز	:	سيداحمد(ذهين)
تصحيح	:	سيداحمد(ذهين)
موبایل شميري	:	0784459425 / 0731317240
ایمیل ادرس	:	shaistasayedahmadzaheen@gmail.com
في سبوك	:	sayed ahmad zaheen

(ټول حقوق دليکوال سره محفوظ دي)

(ډالی دي وي ټولو هي وادوالوته)

(ددی کتاب هر ډول چاپ، کاپی او برقی نشر بغیر د مؤلف د اجازی څخه منع دی)

فهرست

دصفحي شمېره	عنوان
5	تجوید
5	اوله، اودوهمه کلیمه
5	دحروفو کښول
5	حروفي مقطعات
5	حرکت، تنوین
6	وقف
6	تاح مده وره
6	ولار حرکات
6	مداصلي يا حروف مده
6	مدلین يا حروف لین
6	مدواجب متصل، مدجائز منفصل
6\7	الف، همزه
7	ساکن
7	قلقله
7	درا قاعدي
7	ساکن، غنه
7\8	دنون ساکن اوتنوین قاعدي
8	دمیم ساکن قاعدي

تجوید

تجوید: په لغت کې ښه کار کولو ته وايي. او په اصطلاح کې موږ ته د حروفو حق رابښی. د تجوید د علم موضوع: حروف هجاء یا الفاظي قرآني د الفباء ۲۹ توري دي. د تجوید د علم غرض: د قرآن کریم د تلاوت کولو په وخت کې خپله ژبه دخطا څخه ساتل دي. د تجوید د علم ارکان: څلور دي (صفتونه، مخرجونه، ترکیبي قاعدې، او په خپله ژبه سره مهنت کول). د تجوید د علم حکم: فرض کفایي دی او عمل ورباندې فرض عین دی. د تجوید د علم فایده: په دنیا او آخرت کې د الله (ج) رضا ده.

اوله، او دوهمه کلیمه

اوله کلیمه طیبه: (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ). ترجمه: نسته لایق د عبادت بغیر د الله (ج) څخه حضرت محمد (ص) د الله (ج) رسول دی دوهمه کلیمه شهادت: (أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ). ترجمه: زه شاهدي ادا کوم د دې خبرې چې نسته لایق د عبادت بغیر د الله (ج) څخه او زه شاهدي ادا کوم چې په تحقیق سره حضرت محمد (ص) چې دی بنده د الله (ج) او رسول د الله (ج) دی.

د حروفو کښول

یادونه: هر حرف چې له درو تورو څخه جوړوي د درو الف اندازه کښیږي درې الفه شپږ حرکتی کيږي. یادونه: هر حرف چې له دوو تورو څخه جوړوي د یو الف اندازه کښیږي یو الف دوه حرکتی کيږي. د دوه حرکتی اندازه چې خلاصی گوتی بندي کړي او یابندي گوتی خلاصی کړي.

حروفی مقطعات

حروفو مقطعات: هغه حروفو ته ویل کيږي چې جلا جلا یعنی قطع قطع ویل کيږي. یادونه: د حروفو مقطعاتو په معنا یوازې او یوازې الله (ج) او رسول (ص) پوهیږي او حروف مقطعات د څو رسو صورتونو په سر کې راغلي دي.

حرکت، تنوین

حرکت: یوزور، یوزپر، یوپېښ ته وايي. تنوین: دوه زوره، دوه زپره، دوه پېښ ته وايي.

وقف

يادونه: په دوه زوره چې وقف وشي په الف بدليري.
يادونه: په دوه زېره، دوه پي بن، يوزور، يوزېر، اويوپي بن چې وقف وشي ساکن کيږي.
ساکن: چې يو توري ورغندی ولري.

تاح مده وره

تاح مده وره: هغه کوچنی ها ته ويل کيږي چې په سر دوه ټکي ولري.
يادونه: په تاح مده وره چې وقف وشي په ها بدليري.

ولاړ حرکات

ولاړ حرکات: ولاړ زور، ولاړ زېر، چپه پي بن ته وايي.
يادونه: ولاړ حرکات ديو الف اندازه کشيږي يامد باندې کيږي.
يادونه: په ولاړو حرکاتو چې وقف وشي په ولاړو حرکاتو بدليري.

مد اصلي يا حروف مده

مد اصلي يا حروف مده: درې توري دي (واو، الف، يا).
واو: چې ساکن وي مخکې حرکت يې پي بن وي. (بُوا).
الف: چې ساکن وي مخکې حرکت يې زور وي. (بَا).
يا: چې ساکن وي مخکې حرکت يې زېر وي. (بِي).

مدلين يا حروف لين

حروف لين يا مدلين: دوه توري دي (واو، يا).
واو: چې ساکن وي مخکې حرکت يې زور وي. (دُوا).
يا: چې ساکن وي مخکې حرکت يې زور وي. (دِي).
يادونه: مدلين ځکه ورته وايي چې په نرمی سره ويل کيږي.

مدواجب متصل، مدجائز منفصل

مدواجب متصل: مدواجب متصل ددرو الف اندازه کشيږي، علامه يې (آ).
مدجائز منفصل: مدجائز منفصل ديوالف، دوه الف، درې الف په اندازه کشيږي.
خو بڼه خبره داده چې ددروالف په اندازه يې کش کړو، علامه يې (آ).

الف، همزه

الف: هغه لکني ته وايي چې هيڅ حرکت او جټکه ونه لري (ا).

همزه: هغه لکني ته وايي چي حرکت او جٲکه ولري (آ).

ساکن

ساکن: چي يو توري ورغندی ولري. دورغندی وظیفه مخکي توري دځان سره جنگوي او يوځل ويل کيږي.

قلقله

قلقله: ساکنو حروفو ته حرکت ورکولو يا جٲکي ته وايي.

دقلقلي حروف: شپير دي. (ق، ط، ب، ج، د).

يادونه: هر ه کله چي دغه شپير حروف (ق، ط، ب، ج، د) ساکن وي نو هلته قلقله کيږي. جٲکه: لکه (أق، اِق، اُق) (أط، اِط، اُط).

درا قاعدي

درا قاعدي: دري داني دي.

۱ قاعده: که چيري را زور، او پي بن ولري نو رايکه ويل کيږي. اوکه زېرولري نو تشه ويل کيږي.

۲ قاعده: که چيري را ساکنه وي نو بيا يي مخکي توري ته يي گورو، که چيري زور، او پي بن ولري نو رايکه ويل کيږي. اوکه زېرولري نو تشه ويل کيږي.

۳ قاعده: که چيري را اودهغه څخه مخکي توري ساکن وي نو بيا دريم توري ته گورو، که چيري زور، او پي بن ولري نو رايکه ويل کيږي. اوکه زېرولري نو تشه ويل کيږي.

مشدد، غنه

مشدد: چي يو توري شد ولري. شد دري غاشو په رقم دی. اود شد وظیفه مخکي توري دځان سره ٲينگ جنگوي اودوهم ځل بيا ويل کيږي.

غنه: هر کله چي ميم او نون شد ولري هلته غنه کيږي.

دنون ساکن او تنوين قاعدي

دنون ساکن او تنوين قاعدي: څلور دي. (اظهار، ادغام، اخفاء، اقلاب).

اظهار: په لغت کي بنکاره کولو ته وايي، او په اصطلاح کي هر حرف دخپل مخرج څخه ايستل بي له غني ته اظهار وايي.

يادونه: داظهار ۶ حروف دي (ء، ه، ع، ح، غ، خ).

يادونه: هرکله چي دغه شپير (ء، ه، ع، ح، غ، خ) حروف دنون ساکن او تنوين وروسته راشي نو هلته اظهار کيږي. (وَنَحْرٌ، اَنْعَمْتُ، رَسُوْلٌ اَمِيْنٌ).

ادغام: په لغت کي کي داخلولو ته وايي. اوپه اصطلاح کي يوځايوالي دی، دحرف ساکن دحرف متحرک سره داسي يوځايوالي چي متحرک حرف مشدد وگرځي. او ژبه يووار ورباندې پورته شي.

يادونه: ادغام په دوه ډوله دی.

۱: سره دغني: هرکله چي دغه څلور (ی، م، ن، و) حروف دنون ساکن اوتنوين وروسته راشي هلته ادغام سره دغني کيږي. (مَنْ رَبَّهْمُ).

۲: بېله غني: هرکله چي دغه دوه (ل، ر) حروف دنون ساکن اوتنوين وروسته راشي هلته ادغام بېله غني کيږي. (مَنْ يَقُولُ).

اقلاب: په لغت کي اړولو ته وايي. اوپه اصطلاح کي يو حرف بدلول په بل حرف باندې سره دغني.

يادونه: داقلاب يو حرف (ب) دی.

يادونه: هرکله چي دنون ساکن اوتنوين وروسته (ب) راشي نو هلته اقلاب کيږي. (مَنْ مَبْعَدُ).

اخفاء: په لغت کي پټولو ته وايي. اوپه اصطلاح کي داظهار او ادغام مينځ کي يو حالت دي.

يادونه: داخفاء ۱۵ حروف دی. (ت، ث، ج، د، ذ، ز، س، ش، ص، ض، ط، ظ، ف، ق، ک).

يادونه: اخفاء هرکله چي دنون ساکن اوتنوين وروسته دغه (ت، ث، ج، د، ذ، ز، س، ش، ص، ض، ط، ظ، ف، ق، ک) حروف راشي هلته اخفاء کيږي.

دميم ساکن قاعدی

دميم ساکن قاعدی: درې دي. (ادغام متماثلين، اخفاء شفوي، اظهار شفوي).

ادغام متماثلين: هرکله چي دميم ساکن وروسته ميم راشي. هلته ادغام متماثلين کيږي. (لَهُمْ مَثَلًا)

اخفاء شفوي: هرکله چي دميم ساکن وروسته با راشي هلته اخفاء شفوي کيږي. (تَرْمِيهِمْ بِحِجَارَةٍ).

اظهار شفوي: هر کله چي دميم ساکن وروسته (واو، فا) راشي هلته اظهار شفوي ياشداظهار کيږي. (لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ).

دنوراني قاعدی دتجویدی نوٲ پای

ومن الله التوفيق

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**